

Valstybinio audito ataskaita

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO
APSAUGOS MINISTERIJOJE ATLIKTO
FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO
REZULTATŲ

2014 m. liepos 15 d. Nr. FA-P-40-2-39

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

<u>IŽANGA</u>	<u>3</u>
<u>AUDITO APIMTIS IR METODAI</u>	<u>4</u>
<u>PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS</u>	<u>6</u>
<u>1. Pastebėjimai dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių duomenų</u>	<u>6</u>
1.1. Dėl Krašto apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio	6
1.2. Dėl Krašto apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio	7
1.2.1. Dėl konsolidavimo proceso	7
1.2.2. Ministerijos ir jai pavaldžios įstaigos buhalterinė apskaita pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus	7
<u>2. Pastebėjimai dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo</u>	<u>9</u>
2.1. Dėl karinės įrangos įsigijimo	9
2.2. Dėl centralizuoto krašto apsaugos sistemos aprūpinimo	10
2.3. Dėl turto perdavimo neatlygintinai naudoti	12
2.4. Dėl maitinimo paslaugos	13
2.5. Dėl viešųjų pirkimų	14
2.6. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo	14
2.7. Dėl Lietuvos šaulių sąjungos finansavimo	15
<u>3. Kiti pastebėjimai</u>	<u>17</u>
3.1. Dėl apmokėjimo valstybės biudžeto lėšomis už priverstinės pravaikštos laiką	17
3.2. Dėl papildomų lengvatų žvalgybos pareigūnams suteikimo	18
<u>4. Rekomendacijos</u>	<u>19</u>
<u>PRIEDAI</u>	<u>20</u>

ĮŽANGA

Audito tikslas – įvertinti: valstybės biudžeto asignavimų 2014 metams planavimą teisėtumo požiūriu; audituojamo subjekto 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, plėtojanti krašto apsaugos sistemą ir kariuomenės gynybinį pajėgumą, parengianti kariuomenę ir kitas sistemos institucijas krašto gynybai. Adresas: Totorių g. 25/3, 01121 Vilnius; identifikavimo kodas 188602751.

Audituojamu laikotarpiu ministerijai vadovavo krašto apsaugos ministras Juozas Olekas. Finansų ir biudžeto departamentui iki 2013 m. rugpjūčio 15 d. vadovavo plk. ltn. Jūratė Dringelienė, nuo 2013 m. rugpjūčio 16 d. – plk. ltn. Viktorija Kavaliauskienė. Ministerijos vyriausiojo buhalterio funkcijas atliko apskaitą tvarkančios Centralizuotos finansų ir turto tarnybos prie Krašto apsaugos ministerijos direktorė Ona Vitčienė.

Audituojamas laikotarpis – 2013 metai.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškia valstybinio audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotose finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o valstybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito metu buvo atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas. Audito procedūros buvo atliktos svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Dėl metinio finansinių ataskaitų rinkinio

Audito metu vertinome Krašto apsaugos ministerijos 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenis. Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sudarė Finansinės būklės ataskaita, Veiklos rezultatų ataskaita, Pinigų srautų ataskaita, Grynojo turto pokyčių ataskaita ir finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, kurie parengti pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis.

2013 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas ministerijos ir vienuolikos jai pavaldžių biudžetinių įstaigų finansinių ataskaitų pagrindu.

Finansinės būklės ataskaitoje 2013 m. pradžioje turto bei atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo iš viso 2 293 885,9 tūkst. Lt, pabaigoje – 2 268 886,3 tūkst. Lt.

Dėl metinio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

2013 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarė Biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas, Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita, Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita, Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų ataskaita, Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita ir Nepanaudotų biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į valstybės biudžetą, valstybės biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita, kurie parengti pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis.

2013 metų konsoliduotosios biudžeto vykdymo ataskaitos sudarytos ministerijos ir vienuolikos jai pavaldžių biudžetinių įstaigų biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu.

Ministerija ir jai pavaldžios įstaigos 2013 metais vykdė 9 programas:

- Sausumos pajėgos (kodas 01 01);
- Karinės oro pajėgos (kodas 01 02);
- Karinės jūrų pajėgos (kodas 01 03);
- Logistika (kodas 01 04);
- Specialiųjų operacijų pajėgos (kodas 01 06);
- Centralizuotos tarnybos (kodas 02 01);
- Krašto apsaugos politikos formavimas ir jos įgyvendinimo organizavimas (kodas 02 02);
- Karinės operacijos (kodas 03 01).

Šioms programoms įgyvendinti panaudota 920 582,3 tūkst. Lt asignavimų, iš jų 832 430,5 tūkst. Lt išlaidoms (iš jų 349 530,2 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 88 151,8 tūkst. Lt turtui įsigyti.

2013 m. konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ataskaitos sudarytos ministerijos ir vienuolikos jai pavaldžių biudžetinių įstaigų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu.

Dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

Audituojamame subjekte vertinome valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams 2013 metais. Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtakos tam tikroms audito sritims, audito procedūras atlikome:

- asignavimų planavimo ir naudojimo srityje, vertindami, kaip laikomasi teisės aktų nuostatų dėl biudžeto rengimo ir vykdymo tvarkos, ar racionaliai ir taupiai naudojami asignavimai, ar įsipareigojimai vykdomi teisėtai;
- išlaidų srityje, vertindami prekių / paslaugų / darbų pirkimo, darbo užmokesčio mokėjimo, kitų išlaidų, projektų vykdymo teisėtumą;
- socialinių išmokų srityje, vertindami jų skyrimo teisėtumą;
- dotacijų srityje, vertindami jų mokėjimo teisėtumą;
- turto srityje, vertindami turto įsigijimo, perdavimo, nurašymo, naudojimo, nuomos, panaudos, inventorizacijos atlikimo, teisinės turto registracijos teisėtumą;
- pajamų srityje, vertindami, kaip laikomasi įstatymų, kuriais reglamentuojamas prekių, paslaugų ir nekilnojamojo turto pardavimas.

Teisės aktai, kuriais vadovaujantis atliktos valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo vertinimo procedūros, pateikti 1 priede.

Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų reikalavimų, atsižvelgėme į pažeidimų poveikį, su audituojamu subjektu aptarėme priežastis, kurios lėmė pažeidimus, ir įvertinome galimas teisės aktų nesilaikymo pasekmes.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. PASTEBĖJIMAI DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO IR FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIŲ DUOMENŲ

1.1. Dėl Krašto apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Krašto apsaugos ministerija ir Lietuvos kariuomenė karinės įrangos, atitinkančios ilgalaikio turto pripažinimo kriterijus, ir turimos ginkluotės modernizavimo (esminio pagerinimo) paslaugų, reikšmingai pagerinančių turimos ginkluotės naudingąsias savybes, įsigijimus suplanavo netaikydamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 26 d. nutarimu Nr. 478 patvirtintų Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių, ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijai nepateikė investicijų projektų. Dėl to, įsigijimams reikalingos valstybės biudžeto lėšos neįtrauktos į Valstybės investicijų 2013–2015 metų programą. Krašto apsaugos ministerija 2 775,3 tūkst. Lt, Lietuvos kariuomenė 8 653,4 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų karinės įrangos ir turimos ginkluotės modernizavimo paslaugoms įsigyti suplanavo, panaudojo ir panaudotus asignavimus priskyrė ginklų ir karinės įrangos išlaidų straipsniui, o ne ilgalaikio materialiojo turto kūrimo ir įsigijimo išlaidų straipsniui.

Audito metu nustatėme, kad Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 1K-184 patvirtinta Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija neatitinka Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo ir Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo nuostatų. Dėl šios priežasties 2013 metais ministerija ir Lietuvos kariuomenė dalį biudžeto asignavimų suplanavo, panaudojo ir panaudotus asignavimus registravo išlaidų straipsnyje, kuris neatskleidžia asignavimų panaudojimo tikslo – investavimo į ilgalaikį turtą. Dėl to Krašto apsaugos ministerijos konsoliduotoje Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) asignavimai ginklams ir karinei įrangai nurodyti 11 428,7 tūkst. Lt didesni, o ilgalaikio materialiojo turto kūrimui ir įsigijimui – šia suma mažesni.

Lietuvos Respublikos finansų ministerija informavo Krašto apsaugos ministeriją, jog, vadovaujantis 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 549/2013, turi būti perklasifikuotos išlaidos ginklų ir karinės įrangos bei karinių atsargų įsigijimui iš tarpinio vartojimo į kapitalo formavimo išlaidas. Todėl, atsižvelgiant į naująją ESS 2010 metodologiją, šiuo metu yra tikslinama galiojanti klasifikacija, išlaidų straipsnį „Ginklai ir karinė įranga“ perkeliant į straipsnį „Mašinos ir įrenginiai“, jį papildant nauju ekonominės klasifikacijos kodu „Ginklai ir karinė įranga“, ir į straipsnį „Kitos atsargos“, jį papildant nauju ekonominės klasifikacijos kodu „Karinės atsargos“. Šis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos pakeitimas įsigalios rengiant 2015 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą.

Atliekant ankstesnius auditus buvo nustatyta asignavimų planavimo ir išlaidų apskaitos neatitikimų, tačiau ir 2013 metais ministerija ir Lietuvos kariuomenė dalį biudžeto asignavimų suplanavo, panaudojo ir panaudotus asignavimus registravo išlaidų straipsnyje, kuris neatskleidžia asignavimų panaudojimo tikslo – investavimo į ilgalaikį turtą. Dėl to Krašto apsaugos ministerijos konsoliduotoje Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) asignavimai ginklams ir karinei įrangai nurodyti 11 428,7 tūkst. Lt didesni, o ilgalaikio materialiojo turto kūrimui ir įsigijimui – šia suma mažesni

1.2. Dėl Krašto apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

1.2.1. Dėl konsolidavimo proceso

Krašto apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sudarančios ataskaitos nurodytos dalyje „Audito apimtis ir metodai“. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 24 straipsnio 1 punkte nurodyta, kad, sudarydami finansines ataskaitas, viešojo sektoriaus subjektai turtą, finansavimo sumas ir įsipareigojimus turi įvertinti vadovaudamiesi Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau – VSAFAS). Remiantis jais, Finansinės būklės ataskaitoje pateikiama informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto būklę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, o Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikiama informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto veiklos rezultatus, t. y. uždirbtas pajamas ir turėtas sąnaudas per šioje ataskaitoje nurodytą ataskaitinį laikotarpį.

Pagal minėto įstatymo 21 straipsnio 6 punktą, nukrypti nuo VSAFAS galima tik esant aplinkybėms, nepriklausančioms nuo viešojo sektoriaus subjekto valios, suderinus su Lietuvos Respublikos finansų ministerija, finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte pateikiant informaciją apie kiekvieną nukrypimą nuo VSAFAS, jų priežastis ir poveikį viešojo sektoriaus subjekto turtui, finansavimo sumoms, įsipareigojimams, pajamoms ir sąnaudoms.

Atlikus 2013 metų Krašto apsaugos ministerijos konsoliduotojo finansinių ataskaitų rinkinio sudarymo audito procedūras, neatitikimų nenustatyta. Nustatytos apskaitos klaidos, kurios daro įtaką ir konsoliduotojo finansinių ataskaitų rinkinio teisingumui, pateiktos ataskaitos 1.2.2 skirsnyje.

1.2.2. Ministerijos ir jai pavaldžios įstaigos buhalterinė apskaita pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus

Krašto apsaugos ministerija ir jai pavaldi įstaiga kai kuriais atvejais ilgalaikio turto ūkinės operacijas ir įvykius užregistravo apskaitoje, nesilaikydamos 12-ojo¹ VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ reikalavimų, todėl Finansinės būklės ataskaitoje nurodyti turto duomenys yra netikslūs.

¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymas Nr. 1K-174 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto „Ilgalaikis materialusis turtas“ patvirtinimo.“

Krašto apsaugos ministerija ir Lietuvos kariuomenė nesilaikė minėto standarto 73.4 punkto reikalavimo, nes dalį nekilnojamojo kultūros vertybių, kurių bendra likutinė vertė 7 224,3 tūkst. Lt, įregistruotų Kultūros vertybių registre, apskaitoje įregistravo kaip pastatus, 42 punkto reikalavimo, nes šias vertybes po pirminio pripažinimo neįvertino tikrąja verte, ir 61 punkto reikalavimo, nes skaičiavo ilgalaikio materialiojo turto vienetų, kurių apskaitai turėjo taikyti tikrosios vertės metodą, nusidėvėjimą (2013 m. apskaičiavo 158,4 tūkst. Lt).

Nekilnojamosios kultūros vertybės, neįvertintos tikrąja verte

Krašto apsaugos ministerijoje – pastatas Vilniuje, likutinė vertė – 2 937,5 tūkst. Lt;

Lietuvos kariuomenėje:

- Sandėlis Vilniuje, likutinė vertė – 367,4 tūkst. Lt;
- Poliklinika Kaune, likutinė vertė – 2 974,9 tūkst. Lt;
- Sandėlis (inventorinis numeris 0100167) Kaune, likutinė vertė – 13,8 tūkst. Lt;
- Sandėlis, (inventorinis numeris 0100168) Kaune, likutinė vertė – 14,2 tūkst. Lt;
- Sandėlis (inventorinis numeris 0100169) Kaune, likutinė vertė – 14,8 tūkst. Lt;
- Sandėlis (inventorinis numeris 0100170) Kaune, likutinė vertė – 14,1 tūkst. Lt;
- Angaras Šiauliuose, likutinė vertė – 794,6 tūkst. Lt;
- Garažas Marijampolėje, likutinė vertė – 87,2 tūkst. Lt;
- Pastatas Palangoje, likutinė vertė – 5,8 tūkst. Lt.

Pagal 12-ojo VSAFAS 63 punktą kilnojamųjų ir nekilnojamųjų kultūros vertybių tikroji vertė nustatoma remiantis draudžiamąja verte, jei šios vertybės yra apdraustos. Kadangi Krašto apsaugos ministerijos ir Lietuvos kariuomenės nekilnojamosios kultūros vertybės nėra apdraustos, todėl jų tikrąją vertę turėjo nustatyti, pasirinkusios vieną iš minėto standarto 64 punkte numatytų turto vertinimo būdų: vadovaujantis šio turto registrą tvarkančio subjekto atliekamo vertinimo duomenimis; įsigijimo savikaina, jei ji gali būti patikimai nustatyta; simboline vieno lito verte (jei įsigijimo savikaina yra lygi nuliui arba negali būti patikimai nustatyta).

Audito metu nustatėme, kad neapdraustų nekilnojamųjų kultūros vertybių likutinė vertė, kuria jos nurodytos finansinėse ataskaitose, gerokai skyrėsi nuo valstybės įmonės Registrų centro nurodytos jų vertės pagal rinkos verčių žemėlapi.

Atvejai, kai nekilnojamųjų kultūros vertybių likutinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje gerokai skyrėsi nuo Registrų centro nurodytos jų vertės pagal rinkos verčių žemėlapius

Pastatas Vilniuje, kurio likutinė vertė 2 937,5 tūkst. Lt, o vidutinė rinkos vertė pagal verčių žemėlapius – 3 661,0 tūkst. Lt (skirtumas – 723,5 tūkst. Lt).

Poliklinika Kaune, kurios likutinė vertė 2 974,9 tūkst. Lt, o vidutinė rinkos vertė pagal verčių žemėlapius – 5 616,0 tūkst. Lt (skirtumas – 2 641,1 tūkst. Lt).

Garažas Marijampolėje, kurio likutinė vertė 87,2 tūkst. Lt, o vidutinė rinkos vertė pagal verčių žemėlapius – 356,0 tūkst. Lt (skirtumas – 268,8 tūkst. Lt).

Pastatas Palangoje, kurio likutinė vertė 5,8 tūkst. Lt, o vidutinė rinkos vertė pagal verčių žemėlapius – 541,0 tūkst. Lt (skirtumas – 535,2 tūkst. Lt).

Jei Krašto apsaugos ministerija ir Lietuvos kariuomenė nekilnojamųjų kultūros vertybių tikrąją vertę būtų nustačiusios vadovaudamosi šio turto registrą tvarkančio subjekto atliekamo vertinimo duomenimis, Finansinės būklės ataskaitoje nekilnojamųjų kultūros vertybių vertė būtų nurodyta ne mažiau kaip 4 168,6 tūkst. Lt didesnė.

Krašto apsaugos ministerijos apskaitą tvarkančios tarnybos ir už sutarčių vykdymo kontrolę atsakingo departamento pateikti duomenys apie išankstinių mokėjimų Jungtinių Amerikos Valstijų (toliau – JAV) Vyriausybei už ginklus ir karinę įrangą sumas ataskaitinio laikotarpio

pabaigoje gerokai skiriasi: apskaitą tvarkančios tarnybos duomenimis, iš anksto sumokėta 5 420,4 tūkst. Lt, už sutarčių vykdymo kontrolę atsakingo departamento duomenimis, – 1 144,2 tūkst. Lt. Krašto apsaugos ministerija tarpusavio atsiskaitymų nesuderino su JAV Vyriausybės įgaliotomis institucijomis, kaip numatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų² „Inventorizacijos taisyklių“ 60 punkte. Dėl šios priežasties negalime patvirtinti, kad konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nurodyta 32 513,2 tūkst. Lt suma yra teisinga, nes nesame tikri, kad yra teisinga į šią sumą įskaičiuota 5 420,4 tūkst. Lt išankstinių apmokėjimų suma.

Atkreipiame dėmesį, kad Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo³ 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta, jog viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinys turi būti sudaromas taip, kad tikrai ir teisingai parodytų viešojo sektoriaus subjekto turtą, finansavimo sumas, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, grynąjį turtą, pinigų srautus.

Krašto apsaugos ministerijoje ir Lietuvos kariuomenėje nustatytos apskaitos klaidos iškraipė finansinių ataskaitų duomenis – Finansinės būklės ataskaitoje pateikta informacija neparodo tikros ir teisingos viešojo sektoriaus subjekto turto būklės.

Ministerija 2013 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje neatskleidė dalies nekilnojamųjų kultūros vertybių tikrosios vertės, nes šias vertybes apskaitė kaip pastatus, skaičiavo nusidėvėjimą ir neįvertino jų tikrąją vertę. Todėl konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nurodyta nekilnojamųjų kultūros vertybių likutinė vertė – 25 322,7 tūkst. Lt – yra neteisinga.

Negalime patvirtinti konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nurodytos 32 513,2 tūkst. Lt išankstinių apmokėjimų sumos teisingumo, nes nesame tikri, kad yra teisinga į šią sumą įskaičiuota 5 420,4 tūkst. Lt išankstinių apmokėjimų suma.

2. PASTEBĖJIMAI DĖL VALSTYBĖS TURTO IR LĖŠŲ VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO

2.1. Dėl karinės įrangos įsigijimo

Krašto apsaugos ministerija, vykdydama programą „Logistika“, ir Lietuvos kariuomenė, vykdydama programas „Sausumos pajėgos“, „Karinės oro pajėgos“, „Logistika“ ir „Specialiųjų operacijų pajėgos“, iš šioms programoms skirtų valstybės biudžeto asignavimų vykdė karinės įrangos ir turimos ginkluotės modernizavimo (esminio pagerinimo) paslaugų pirkimus (Krašto apsaugos ministerijos pasirašytos sutarties vertė – 22,9 mln. Lt, Lietuvos kariuomenės pasirašytų sutarčių vertė – 41,8 mln. Lt).

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 (2008-04-17 nutarimo Nr. 370 redakcija) „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“.

³ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212.

įstatymo⁴ 2 straipsnio 2 dalyje apibrėžta, kad ilgalaikiu materialiuoju turtu laikomas turtas, kuris naudingai eksploatuojamas ilgiau negu vienerius metus, o jo įsigijimo vertė ne mažesnė už Vyriausybės nustatytą vertę⁵ (1 tūkst. Lt). Įsigyjamoms karinėms įrangoms eksploatavimo laikotarpis bei vertė atitinka ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus, o įsigyjamoms modernizavimo paslaugoms iš esmės pagerina turimos ginkluotės naudingąsias savybes.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos investicijų įstatymu⁶, ilgalaikio turto sukūrimas, įsigijimas arba jo vertės padidinimas valstybės biudžeto lėšomis laikomas valstybės kapitalo investicijomis, kurioms Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka (pagal Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklės⁷) turi būti rengiami investicijų projektai. Atkreipiame dėmesį, kad šių taisyklių 6 punkte, kuris numato išimtis, kada valstybės lėšos Valstybės investicijų programoje neplanuojamos, nenurodyti karinės įrangos įsigijimai.

Lietuvos Respublikos investicijų įstatymas nurodo, kad valstybės investicijų politika formuojama Seimo tvirtinamoje Valstybės investicijų programoje, kurioje turi būti patvirtintos visos lėšos, numatytos valstybės remiamų programų investicijų projektams įgyvendinti ir nurodyti jų finansavimo šaltiniai.

2013 metais Krašto apsaugos ministerija 2 775,3 tūkst. Lt ir jai pavaldi įstaiga Lietuvos kariuomenė 8 653,4 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų panaudojo valstybės kapitalo investicijoms (karinės įrangos ir turimos ginkluotės modernizavimo paslaugoms įsigyti), kurios nebuvo įtrauktos į Valstybės investicijų 2013–2015 metų programą.

Taigi, Krašto apsaugos ministerija ir Lietuvos kariuomenė, įsigydamos karinę įrangą ir jos modernizavimo paslaugas, nesivadovavo Lietuvos Respublikos investicijų įstatymu⁸ ir netaikė Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių.

Krašto apsaugos ministerija ir Lietuvos kariuomenė nesivadovavo Lietuvos Respublikos investicijų įstatymu, nes 2013 metais Krašto apsaugos ministerija 2 775,3 tūkst. Lt ir jai pavaldi įstaiga Lietuvos kariuomenė 8 653,4 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų panaudojo valstybės kapitalo investicijoms, kurios nebuvo įtrauktos į Valstybės investicijų 2013–2015 metų programą. Taigi asignavimų valdytojas nevykdė Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 7 punkte nustatytos pareigos – užtikrinti skirtų asignavimų naudojimo teisėtumą.

2.2. Dėl centralizuoto krašto apsaugos sistemos aprūpinimo

Krašto apsaugos ministerijai pavaldžios įstaigos Lietuvos kariuomenė, Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba prie Krašto apsaugos ministerijos ir Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2002-05-23 įstatymo Nr. IX-900 redakcija).

⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-06-10 nutarimo Nr. 564 „Dėl minimalios ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymo ir ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalių ir maksimalių ekonominių normatyvų viešojo sektoriaus subjektams sąrašo patvirtinimo“ 1 p. 2013 m. galiojusi redakcija.

⁶ Lietuvos Respublikos investicijų įstatymas, 1999-07-07 Nr. VIII-1312, 3 str. 3 d. 1 p., 4 str. ir 14 str.

⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-04-26 nutarimu Nr. 478 patvirtintos Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklės.

⁸ Lietuvos Respublikos investicijų įstatymas, 1999-07-07 Nr. VIII-1312.

reikalų departamentas, vykdydami jų nuostatuose nustatytas funkcijas, centralizuotai aprūpina kitas krašto apsaugos sistemos⁹ įstaigas ilgalaikiu ir trumpalaikiu materialiuoju turtu. Šios įstaigos dalį patikėjimo teise valdomo turto perdavė kitoms krašto apsaugos sistemos įstaigoms – kitiems juridiniams asmenims, netaikydamos nė vieno Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytų turto perdavimo būdų, ir perdavimų neįformino Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka¹⁰:

- Lietuvos kariuomenė turtą perdavė neatlygintinai kitoms įstaigoms pagal tiekėjų Lietuvos kariuomenei išrašytas sąskaitas faktūras ar pagal krovinio važtaraščius.

Lietuvos kariuomenė perdavė:

- Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijai – maisto produktų, kuro, degalų, tepalų, aprangos ir ekipuotės už 1 635,8 tūkst. Lt;
- Antrajam operatyvinių tarnybų departamentui prie Krašto apsaugos ministerijos – aprangos ir ekipuotės už 80,7 tūkst. Lt;
- Bendrųjų reikalų departamentui – kuro, degalų už 233,1 tūkst. Lt.

- Lietuvos kariuomenė vykdė individualųjį krašto apsaugos sistemos įstaigų karių, išskyrus Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją ir Antrąjį operatyvinių tarnybų departamentą prie Krašto apsaugos ministerijos, aprūpinimą apranga ir ekipuote, kurią 2013 metais už 202,4 tūkst. Lt išdavė naudoti be perdavimą patvirtinančių dokumentų.
- Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba, Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamentas patikėjimo teise valdomą ilgalaikį ir trumpalaikį turtą perdavė neatlygintinai naudoti kitoms įstaigoms be perdavimą patvirtinančių dokumentų.

Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba ir Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamentas perdavė:

- Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba perdavė Krašto apsaugos ministerijai, Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamentui, Centralizuotai finansų ir turto tarnybai prie Krašto apsaugos ministerijos, Infrastruktūros plėtros departamentui prie Krašto apsaugos ministerijos, Krašto apsaugos archyvuui prie Krašto apsaugos ministerijos, Mobilizacijos departamentui prie Krašto apsaugos ministerijos, Pilietinės gynybos centrui prie Krašto apsaugos ministerijos turto (likučiai 2013 m. gruodžio 31 d.):
 - kompiuterinės įrangos – 770 vnt.;
 - organizacinės technikos – 19 vnt.;
 - telefono aparatų – 611 vnt.

Krašto apsaugos sistemos įstaigos taip pat laikinai neatlygintinai naudojami Ryšių ir informacinių sistemų tarnybos patikėjimo teise valdoma ir disponuojama programine įranga ir jos licencijomis. Tarnybos materialiai atsakingi asmenys jiems patikėto ir laikinai neatlygintinai naudoti perduoto kitoms krašto apsaugos sistemos įstaigoms turto apskaitą tvarko tik kiekinė išraiška.

- Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamentas perdavė neatlygintinai naudoti kitoms krašto apsaugos sistemos įstaigoms (žr. ataskaitos 3 priedą) ilgalaikio turto už 3 103,4 tūkst. Lt, ūkinio inventoriaus – už 2 408,8 tūkst. Lt (likučiai 2013 m. gruodžio 31 d. įsigijimo verte) ir kanceliarinių prekių – už 123,3 tūkst. Lt (per 2013 metus), kurių savikainą iš karto nurašė į sąnaudas.

⁹ Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymas, 1998-05-05 Nr. XIII-723, 2 str. 17 p.

¹⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-01-05 nutarimu Nr. 16 (2004-06-15 nutarimo Nr. 751 redakcija) patvirtintas Valstybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, tvarkos aprašas.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-12-03 nutarimu Nr. 1890 patvirtintas Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašas.

Krašto apsaugos ministerijai pavaldžios įstaigos – Lietuvos kariuomenė ir Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamentas, centralizuotai aprūpindamos kitas krašto apsaugos sistemos įstaigas, turtą šioms įstaigoms perdavę ne pagal teisės aktų reikalavimus, pripažino ir finansinėse ataskaitose nurodė atsargų sąnaudas, kurias patyrė kitos įstaigos. Taip neužtikrino, kad būtų laikomasi Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo¹¹ 3 straipsnio 1 dalyje numatyto bendrojo apskaitos principo, kad finansinių ataskaitų rinkiniai tikrai ir teisingai parodytų viešojo sektoriaus subjekto pajamas, sąnaudas ir grynąjį turtą.

Valstybės kontrolė ir ankstesnio audito metu¹² atkreipė dėmesį, kad ne visais atvejais centralizuotas krašto apsaugos sistemos aprūpinimas atitinka Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatas. Krašto apsaugos ministerija numatė Valstybės kontrolės rekomendacijos įgyvendinimo priemones, tačiau jos neužtikrino, kad 2013 metais valstybės turtas būtų valdomas teisės aktų nustatyta tvarka.

Krašto apsaugos ministerijai pavaldžios įstaigos – Lietuvos kariuomenė ir Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamentas 7 928,2 tūkst. Lt vertės turto, o Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba 1 400 vnt. turto perdavė kitoms krašto apsaugos sistemos įstaigoms, netaikydamos nė vieno Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytų turto perdavimo būdų, perdavimų neįformino Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka ir taip neužtikrino, kad būtų laikomasi šio įstatymo 8¹ straipsnio 4 punkte numatyto viešosios teisės principo, kad sandoriai dėl valstybės turto turi būti sudaromi tik teisės aktų, reglamentuojančių disponavimą turtu, nustatytais atvejais ir būdais.

Lietuvos kariuomenė ir Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamentas neužtikrino, kad jų finansinių ataskaitų rinkiniai tikrai ir teisingai parodytų jų patirtas sąnaudas, pajamas ir grynąjį turtą, kaip numatyta Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje

2.3. Dėl turto perdavimo neatlygintinai naudoti

Krašto apsaugos ministerija iš privačios įmonės pagal 2011 m. birželio 27 d. sudarytą paslaugų pirkimo–pardavimo sutartį pirkė aptarnavimo ir maitinimo paslaugas. Pagal patalpų ir įrangos perdavimo–priėmimo aktą Krašto apsaugos ministerija įmonei šioms paslaugoms teikti perdavė neatlygintinai naudotis patalpas (367,45 kv. m), o Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamentas – baldus, virtuvės įrangą (įsigijimo vertė – 398 tūkst. Lt) ir ūkinį inventorių (vertė – 116 tūkst. Lt).

2013 metais pasibaigus galioti Krašto apsaugos ministerijos ir uždarnosios akcinės bendrovės sudarytai aptarnavimo ir maitinimo paslaugų sutarčiai, Krašto apsaugos ministerija atliko viešąjį pirkimą ir iš tos pačios uždarnosios akcinės bendrovės pagal 2013 m. liepos 4 d. sudarytą paslaugų pirkimo–pardavimo sutartį vėl pirkė aptarnavimo ir maitinimo paslaugas. Šioms paslaugoms teikti Krašto apsaugos ministerija leido neatlygintinai naudoti tas pačias patalpas, o Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamentas – baldus, virtuvės įrangą (įsigijimo vertė – 394,3 tūkst. Lt) ir ūkinį inventorių (įsigijimo vertė – 116 tūkst. Lt). Pagal Lietuvos

¹¹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212.

¹² Valstybės kontrolės 2013 m. liepos 15 d. valstybinio audito ataskaita Nr. FA-P-40-4-85 „Dėl Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“.

Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 13 straipsnio 1 dalį, neatlygintinai valstybės turtas gali būti perduotas tik įstatyme nurodytiems subjektams, tarp kurių privačių įmonių nėra.

Valstybės kontrolė ir ankstesnio audito metu¹³ nurodė, kad Krašto apsaugos ministerija suteikė teisę neatlygintinai naudotis patikėjimo teise valdomu, naudojamu ir disponuojamu turtu subjektui, kuriam jis negalėjo būti perduotas naudoti neatlygintinai. Tačiau Krašto apsaugos ministerija neįgyvendino rekomendacijos ir neužtikrino, kad ministerijos aptarnavimo ir maitinimo paslaugai teikti naudojamos patalpos ir įranga būtų perduota kitam subjektui pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą. Krašto apsaugos ministerija ir jai pavaldi įstaiga Bendrųjų reikalų departamentas nesilaikė Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 13 straipsnio, nes suteikė teisę naudotis patikėjimo teise valdomu, naudojamu ir disponuojamu turtu subjektui, kuriam jis negalėjo būti perduotas naudoti neatlygintinai, ir neužtikrino, kad būtų laikomasi šio įstatymo 8¹ straipsnio 4 punkte numatyto viešosios teisės principo, kuris numato, kad sandoriai dėl valstybės turto turi būti sudaromi tik teisės aktu, reglamentuojančių disponavimą valstybės turtu, nustatytais atvejais ir būdais.

2.4. Dėl maitinimo paslaugos

Profesinės karo tarnybos kariai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo¹⁴ 63 straipsnio 12 dalimi, aprūpinami maistu pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytas fiziologines mitybos normas, arba jiems mokama Vyriausybės nustatyto dydžio maitinimosi išlaidų pinigine kompensacija. Lietuvos kariuomenei nuo šauktinių karių perėjus prie profesinės karo tarnybos karių, apie 80 proc. mitybos išlaidų sudaro mokamos maitinimosi išlaidų pinigines kompensacijos, likusi dalis tenka aprūpinimo maistu išlaidoms.

Lietuvos kariuomenėje veikia valgyklos, kuriose kariai aprūpinami maistu ir teikiamos mokamos maitinimo paslaugos kariams, gaunantiems maitinimosi išlaidų pinigines kompensacijas. Lietuvos kariuomenė, nustatydamą skirto parduoti maisto kainą, į ją įtraukė maisto produktų vertę ir taikė 21 proc. antkainį, kurio 17 proc. skyrė elektros energijos išlaidoms ir 4 proc. – vandentiekio ir kanalizacijos išlaidoms kompensuoti. Į parduodamo maisto kainą neįskaitė darbo užmokesčio, socialinio draudimo ir socialinių išmokų išlaidų ir kitų išlaidų, patirtų teikiant maitinimo paslaugas. Su maisto ruošimu susijusias išlaidas apmokėjo iš valstybės biudžeto lėšų. Mūsų skaičiavimais, neįskaitytos į maisto kainą darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidos, padarytos teikiant maitinimo paslaugą, Lietuvos kariuomenėje siekia 2 675 tūkst. Lt.

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatyme ir kituose krašto apsaugos sistemos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nenumatyta galimybė kariams, kuriems mokamos maitinimosi išlaidų pinigines kompensacijos, dar ir valstybės biudžeto lėšomis mažinti parduodamo maisto kainą. Lietuvos kariuomenė valstybės biudžeto lėšomis dotavo (mažino) skirto parduoti maisto kainas, nes, jas nustatydamą, 2013 metais neįskaičiavo daugiau kaip 2 675 tūkst. Lt patirtų išlaidų. Lietuvos kariuomenės vadas

¹³ Valstybės kontrolės 2013 m. liepos 15 d. valstybinio audito ataskaita Nr. FA-P-40-4-85 „Dėl Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“.

¹⁴ Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymas, 1998-05-05 Nr. XIII-723.

neužtikrino racionalaus ir taupaus valstybės biudžeto lėšų naudojimo, kaip numatyta Lietuvos Respublikos biudžetinių įstatygų įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 6 punkte

2.5. Dėl viešųjų pirkimų

Krašto apsaugos ministerijai pavaldi Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba įgyvendina nuostatuose nustatytą funkciją – centralizuotai perka kompiuterius ir organizacinę techniką, reikalingą kitoms krašto apsaugos sistemos įstaigoms. Tuo tikslu tarnyba nuolat organizuoja kompiuterinės ir telekomunikacinės įrangos bei organizacinės technikos pirkimus.

2013 metais tarnyba vykdė tris pirkimus, kurių bendra vertė 5 645 tūkst. Lt. Pirmus du kompiuterinės ir telekomunikacinės įrangos bei organizacinės technikos pirkimus ji organizavo centralizuotai dinaminės pirkimų sistemos būdu, o trečią – decentralizuotai supaprastinto atviro konkurso būdu, kurio metu pirko 1 139,1 tūkst. Lt vertės įrangos ir technikos. Pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo¹⁵ 9 straipsnio 14 dalies reikalavimus, kai per 12 mėnesių nuo pirkimo pradžios perkamos panašios prekės, paslaugos yra suskirstytos į atskiras dalis, kurių kiekvienai numatoma sudaryti atskirą pirkimo sutartį, pirkimo vertė yra tų dalių numatomų verčių suma. Numatomo viešojo pirkimo vertės skaičiavimo metodikos¹⁶ 11 punkte nurodyta, kad to paties tipo prekių pirkimo sutartimis yra sutartys, kurios sudarytos dėl tos pačios rūšies prekių. Tos pačios rūšies prekėmis laikomos prekės, kurios priklauso tai pačiai prekių grupei pagal Bendrojo viešųjų pirkimų žodyno skaitmeninio kodo pirmus tris skaitmenis. Ryšių ir informacinių sistemų tarnybos perkamų prekių grupių – Telekomunikacijų įranga ir reikmenys bei Informacinės sistemos ir serveriai – apimtys per 12 mėnesių viršijo tarptautinio pirkimo ribas, kuri tuo metu buvo 690,6 tūkst. Lt (bendra Telekomunikacijų įrangos ir reikmenų grupės pirkimo apimtis per 12 mėn. siekė 1 643 tūkst. Lt be PVM, o Informacinių sistemų ir serverių grupės – 725,4 tūkst. Lt be PVM). Dėl to decentralizuotai vykdomas kompiuterių įrangos, organizacinės technikos ir telekomunikacinės įrangos pirkimas negalėjo būti atliekamas supaprastinto pirkimo būdu.

Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba nesilaikė Viešųjų pirkimų įstatymo 84 straipsnio reikalavimo, pagal kurį supaprastinto pirkimo būdu perkama tik tada, kai darbų vertė yra mažesnė už tarptautinio pirkimo vertės ribas. Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba, nesilaikydama Viešųjų pirkimų įstatymo 9 straipsnio 14 dalies ir 84 straipsnio reikalavimų, neteisingai nustatė kompiuterių įrangos, organizacinės technikos ir telekomunikacinės įrangos numatomo pirkimo vertę ir dėl to pasirinko netinkamą viešojo pirkimo būdą, kuriuo įsigijo 1 139,1 tūkst. Lt vertės įrangą ir techniką. Pasirinkus netinkamą kompiuterių įrangos, organizacinės technikos ir telekomunikacinės įrangos viešojo pirkimo būdą, buvo apribota galimybė konkurse dalyvauti didesniai skaičiui tiekėjų ir įsigyti prekes mažesne kaina

2.6. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo

Lietuvos kariuomenės, vykdančios viešojo administravimo funkciją, dirbančių pagal darbo sutartis darbuotojų darbo apmokėjimo tvarką ir sąlygas nustato Lietuvos Respublikos

¹⁵ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2006-01-31 įstatymo Nr. X-471 redakcija).

¹⁶ Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2003-02-26 įsakymu Nr. 1S-26 patvirtinta Numatomo viešojo pirkimo vertės skaičiavimo metodika.

Vyriausybės nutarimas „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“¹⁷. Pagal šį nutarimą įstaigos, atliekančios viešąjį administravimą, darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, darbo užmokestį nustato taikydamos šios tvarkos 4 priede nustatytus tarnybinio atlyginimo koeficientus.

Lietuvos kariuomenė darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, darbo užmokestį nustatė skirtingai taikydama minėtą nutarimą: kultūros ir meno darbuotojams taiko 1 priede, o kitiems darbuotojams – 4 priede nustatytus tarnybinio atlyginimo koeficientus.

Pavyzdžiai

Nutarimo 1 priede nustatyti tarnybinių atlyginimų koeficientai taikomi Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų, Karinių oro pajėgų, Krašto apsaugos savanorių pajėgų Štabo aptarnavimo tarnybos muzikantams, Sausumos pajėgų J. Lukšos mokymo centro kalbos tvarkytojai, Karinių jūrų pajėgų vadovybės administracijos skyriaus kalbos tvarkytojai, Mokymo ir doktrinų valdybos kalbos tvarkytojai, Divizijos generolo Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės mokyklos bibliotekos darbuotojai, Generolo A. Ramanausko kovinio rengimo centro kalbos tvarkytojai ir kitiems kultūros darbuotojams.

Audito metu kreipėmės į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministeriją, prašydami paaiškinti, kuris darbo apmokėjimo tvarkos priedas turi būti taikomas nustatant tarnybinius atlyginimus Lietuvos kariuomenės, vykdančios viešojo administravimo funkciją, darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis. Ministerijos nuomone¹⁸, nustatant tarnybinius atlyginimus darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, institucijoje, vykdančioje viešojo administravimo funkciją, turi būti vadovaujama minėto nutarimo 4 priede nustatytais tarnybinių atlyginimų schemomis ir kitomis nutarime nustatytais darbo apmokėjimo sąlygomis.

Lietuvos kariuomenės vadas neužtikrino, kad būtų laikomasi įstatymų ir kitų teisės aktų, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo¹⁹ 9 straipsnio 2 dalies 2 punkte, nes ne visiems Lietuvos kariuomenės darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, buvo taikomi nutarimo 4 priede, nustatyti tarnybiniai atlyginimai, kuriuos turi taikyti įstaigos, vykdančios viešojo administravimo funkciją.

Lietuvos kariuomenė darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, taikė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 1 priede, o ne 4 priede nustatytus tarnybinių atlyginimų koeficientus. Taigi Lietuvos kariuomenės vadas neužtikrino, kad būtų laikomasi įstatymų ir kitų teisės aktų, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 2 punkte

2.7. Dėl Lietuvos šaulių sąjungos finansavimo

Lietuvos šaulių sąjunga yra valstybės remiama ir padedanti užtikrinti nacionalinį saugumą savanoriška sukurta pilietinės savigynos asociacija, vykdanči Lietuvos Respublikos Lietuvos

¹⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“.

¹⁸ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2014-05-08 raštas Nr. (11.10-53) SD-3247.

¹⁹ Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, 1995-12-05 Nr. I-1113.

šaulių sąjungos įstatyme²⁰ numatytas funkcijas. Pagal krašto apsaugos ministro patvirtintą veiklos planą Lietuvos šaulių sąjunga 2013 metais vykdė programos „Centralizuotos tarnybos“ priemonę „Organizuoti ir vykdyti šaulių karinį rengimą, taip pat pilietinį ir tautinį jų ugdymą“. Šiai priemonei vykdyti Krašto apsaugos ministerija pagal patvirtintą sąmatą Lietuvos šaulių sąjungai skyrė 1 939,3 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų.

Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo 12 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad sąjungos veiklai naudojamų pastatų išlaikymo išlaidos apmokamos iš Krašto apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų. 2013 metais ministerija Lietuvos šaulių sąjungai skyrė 161,6 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų 3 817,16 kv. m ploto Šaulių sąjungos rinktinių patalpų išlaikymo išlaidoms padengti.

Lietuvos šaulių sąjungos rinktinių patalpos, kurių išlaikymui skiriami valstybės biudžeto asignavimai

- Antano Juozapavičiaus šaulių 1-oji rinktinė Alytuje, patalpų plotas – 1 593,14 kv. m;
- Vytauto Didžiojo šaulių 2-oji rinktinė Kaune, patalpų plotas – 443,76 kv. m;
- Vakarų (jūros) šaulių 3-ioji rinktinė Klaipėdoje, patalpų plotas – 65,37 kv. m;
- Suvalkijos šaulių 4-oji rinktinė Marijampolėje, patalpų plotas - 391,79 kv. m;
- Alfonso Smetonos šaulių 5-oji rinktinė Panevėžyje, patalpų plotas - 414,7 kv. m;
- Gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-oji rinktinė Šiauliuose, patalpų plotas - 409,04 kv. m;
- LDK Kęstučio šaulių 7-oji rinktinė Tauragėje, patalpų plotas - 165,13 kv. m;
- Žemaitijos šaulių 8-oji rinktinė Telšiuose, patalpų plotas - 74,23 kv. m;
- Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-oji rinktinė Utenoje, patalpų plotas – 260 kv. m.

Audito metu nustatėme, kad Lietuvos šaulių sąjungos Antano Juozapavičiaus šaulių 1-oji rinktinė iš 1 593,14 kv. m patalpų, esančių Alytuje, 152 kv. m pagal nuomos sutartis išnuomojo asociacijai ir asmenims, užsiimantiems komercine veikla, kurie pagal nuomos sutartis Šaulių sąjungai apmoka išsinuomoto ploto komunalinių paslaugų (šildymo, elektros, vandens ir kanalizacijos) išlaidas. Auditorių atliktais skaičiavimais, šių patalpų išlaikymui Krašto apsaugos ministerija 2013 metais skyrė 6,4 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų. Taigi Krašto apsaugos ministerija nekontroliavo, kad Lietuvos šaulių sąjungos patalpos, kurių išlaikymo išlaidos apmokamos iš kitų šaltinių, nebūtų apmokamos pakartotinai iš valstybės biudžeto lėšų.

Be to, pastebėjome, kad Lietuvos šaulių sąjunga, įgyvendindama jai pavestą priemonę „Organizuoti ir vykdyti šaulių karinį rengimą, taip pat pilietinį ir tautinį jų ugdymą“, vykdė kolektyvinį kovinių būrių šaulių rengimą ir jaunųjų šaulių mokymus Lietuvos kariuomenės kariniuose vienetuose – Lietuvos etmono Jonušo Radvilos mokomajame pulke ir Lietuvos kariuomenės mokykloje, jaunųjų šaulių būrelių veiklą mokyklose, projektą „Mobilios vasaros stovyklos“ gamtoje, valstybinių švenčių ir atmintinų dienų minėjimus miestų aikštėse ir salėse. Kadangi dalis renginių vykdoma ne Šaulių sąjungos patalpose, ministerija Šaulių sąjungai skyrė valstybės biudžeto asignavimų apmokėti 3 817,16 kv. m ploto patalpų išlaikymo išlaidas, kurių dalis nenaudojama pavestai priemonei vykdyti.

Krašto apsaugos ministerija, 2013 metais skyrusi 161,6 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų Lietuvos šaulių sąjungos rinktinių 3 817,16 kv. m ploto patalpoms, iš jų ir išnuomotoms asociacijai ir asmenims, užsiimantiems komercine veikla, išlaikyti, valstybės biudžeto asignavimus panaudojo ne programos „Centralizuotos tarnybos“ priemonei „Organizuoti ir

²⁰ Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymas. 1997-07-02 Nr. VIII-375.

vykdyti šaulių karinį rengimą, taip pat pilietinį ir tautinį jų ugdymą“ vykdyti. Taigi asignavimų valdytojas nevykdė Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 7 punkte nustatytos pareigos – užtikrinti skirtų asignavimų naudojimo ekonomiškumą ir efektyvumą

3. KITI PASTEBĖJIMAI

3.1. Dėl apmokėjimo valstybės biudžeto lėšomis už priverstinės pravaikštos laiką

Krašto apsaugos ministerija ir Lietuvos kariuomenė panaudojo 350,8 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų mokėdama neteisėtai atleistų ir teismo sprendimais grąžintų karių darbo užmokestį, butpinigius, maitinimosi išlaidų pinigine kompensaciją ir darbdavio valstybinio socialinio draudimo įmokas už priverstinės pravaikštos laiką.

Neteisėtai atleisti ir teismo sprendimais grąžinti kariai

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2010 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 867 „Dėl vyresniojo leitenanto išleidimo į atsargą“ su Karo prievolės administravimo tarnybos prie Krašto apsaugos ministerijos vyresniuoju leitenantu profesinės karo tarnybos sutartis nutraukta ir karys išleistas į atsargą. Vyresniajam leitenantui pateikus apeliacinį skundą, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2013 m. gegužės 27 d. sprendimu minėtą įsakymą panaikino, vyresnijį leitenantą grąžino į profesinę karo tarnybą ir jo naudai priteisė iš Krašto apsaugos ministerijos negautą tarnybinį atlyginimą, butpinigius ir maitinimosi išlaidų pinigine kompensaciją už priverstinės pravaikštos laiką. Vykdydama Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimą, Krašto apsaugos ministerija iš programai „Krašto apsaugos politikos formavimas ir jos įgyvendinimo organizavimas“ vykdyti skirtų lėšų vyresniajam leitenantui apskaičiavo: 112 392,35 Lt (išmokėjo atskaičius mokesčius 85 418,19 Lt) vidutinį darbo užmokestį už priverstinės pravaikštos laiką, 6 985,55 Lt – butpinigių, 14 977,6 Lt – maitinimosi išlaidų pinigine kompensaciją, taip pat 30 795,5 Lt darbdavio valstybinio socialinio draudimo įmokų.

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2010 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 857 „Dėl vyresniojo leitenanto išleidimo į atsargą“ su Karo prievolės administravimo tarnybos prie Krašto apsaugos ministerijos vyresniuoju leitenantu profesinės karo tarnybos sutartis nutraukta ir karys išleistas į atsargą. Vyresniajam leitenantui pateikus apeliacinį skundą, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2013 m. gegužės 20 d. sprendimu minėtą įsakymą panaikino, vyresnijį leitenantą grąžino į profesinę karo tarnybą ir jo naudai priteisė iš Krašto apsaugos ministerijos negautą tarnybinį atlyginimą, butpinigius ir maitinimosi išlaidų pinigine kompensaciją už priverstinės pravaikštos laiką. Vykdydama Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimą, Krašto apsaugos ministerija iš programai „Krašto apsaugos politikos formavimas ir jos įgyvendinimo organizavimas“ vykdyti skirtų lėšų vyresniajam leitenantui apskaičiavo: 102 475,4 Lt (išmokėjo atskaičius mokesčius 77 881,30 Lt) vidutinį darbo užmokestį už priverstinės pravaikštos laiką, 9 781,62 Lt – butpinigių, 14 681,6 Lt – maitinimosi išlaidų pinigine kompensaciją, taip pat 27 917,24 Lt darbdavio valstybinio socialinio draudimo įmokų.

Lietuvos kariuomenės Krašto apsaugos savanorių pajėgų vado 2012 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. P-270 „Dėl eilinio atleidimo iš pareigų“ eilinis atleistas iš pareigų, o krašto apsaugos ministro 2012 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. P-298 „Dėl eilinio išleidimo į atsargą“ išleistas į atsargą. Eiliniam pateikus apeliacinį skundą, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2013 m. sausio

17 d. sprendimu panaikino minėtus įsakymus ir grąžino eilinį į jo buvusias pareigas. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2013 m. rugsėjo 16 d. sprendimu priteisė iš Krašto apsaugos ministerijos lėšų sumokėti eiliniam už priverstinės pravaikštos laiką negautą vidutinį darbo užmokestį – 25 571,9 Lt. Vykdydama Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimą, Lietuvos kariuomenė iš programai „Sausumos pajėgos“ vykdyti skirtų lėšų eiliniam apskaičiavo 25 571,9 Lt (išmokėjo atskaičius mokesčius 20 984,16 Lt) vidutinį darbo užmokestį už priverstinės pravaikštos laiką, taip pat 5 194,2 Lt darbdavio valstybinio socialinio draudimo įmokų.

Valstybės kontrolė audito metu²¹ Krašto apsaugos ministerijai rekomendavo įstatymų nustatyta tvarka imtis priemonių, kad darbuotojų veiksmai, rengiant ir priimant įsakymus dėl atleidimo iš pareigų ir išleidimo į atsargą, kurie vėliau teismų pripažinti kaip neteisėti, būtų įvertinti, bei spręsti klausimą dėl žalos atlyginimo, teismui atleidimą pripažinus neteisėtu.

Krašto apsaugos ministerija informavo²², kad krašto apsaugos ministro įsakymais buvo sudarytos laikinosios komisijos, kurios ištyrė karių atleidimo iš profesinės karo tarnybos aplinkybes. Komisijos nenustatė, kad kariai iš profesinės karo tarnybos būtų atleisti dėl neteisėtų tyčinių ar neatsargių krašto apsaugos sistemos pareigūnų veiksmų, pasireiškusių netinkamu pareigų atlikimu, rengiant ir priimant įsakymus dėl atleidimų.

Teismas pripažino neteisėtu Karo prievolės administravimo tarnybos prie Krašto apsaugos ministerijos ir Lietuvos kariuomenės karių atleidimą iš tarnybos, todėl 350,8 tūkst. Lt buvo panaudota karių darbo užmokesčiui, socialinėms išmokoms ir darbdavio valstybinio socialinio draudimo įmokoms už priverstinės pravaikštos laiką, o ne profesinės karo tarnybos funkcijoms vykdyti

3.2. Dėl papildomų lengvatų žvalgybos pareigūnams suteikimo

Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymas²³ nustato žvalgybos institucijų veiklos teisinius pagrindus, uždavinius, veiklos sritis ir principus, teises ir pareigas, struktūrą, veiklos kontrolės pagrindus ir būdus, taip pat žvalgybos pareigūnų statusą, tarnybos eigą, tarnybinę atsakomybę, tarnybinį atlyginimą, socialines ir kitas garantijas.

2013 metais Krašto apsaugos ministerijai pavaldžios įstaigos Antrojo operatyvinių tarnybų departamento direktorius įsakymais žvalgybos pareigūnams, auginantiems vaikus, suteikė 175 papildomas poilsio dienas, nors 2013 m. įsigaliojusioje įstatymo redakcijoje papildomos lengvatos žvalgybos pareigūnams, auginantiems vaikus, nenumatytos.

Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas žvalgybos pareigūnams, auginantiems vaikus, suteikė Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatyme nenumatytas papildomas lengvatas – 175 papildomas poilsio dienas.

²¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės raštai: 2013-05-10 Nr. S-(40-2767)-1097 ir 2014-01-22 Nr. S-(40-3345)-182.

²² Krašto apsaugos ministerijos raštai: 2013-06-07 Nr. 12-01-1027 ir 2014-03-03 Nr. 12-01-374.

²³ Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymas, 2000-07-17 Nr. VIII-18619 (2012-10-17 įstatymo Nr. XI-2289 redakcija).

4. REKOMENDACIJOS

Atsižvelgdami į ataskaitoje nurodytus dalykus ir siekdami, kad Krašto apsaugos ministerija ir jai pavaldžios įstaigos pateiktų teisingas finansines ir kitas ataskaitas ir teisėtai naudotų skirtus asignavimus bei turtą, rekomenduojame:

1. Užtikrinti, kad būtų pašalintos nustatytos apskaitos klaidos ir neatitikimai (ataskaitos 1.2.2 skirsnis).
2. Karinės įrangos, atitinkančios ilgalaikio turto pripažinimo kriterijus, pirkimus vykdyti tik parengus investicijų projektus pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 26 d. nutarimu Nr. 478 patvirtintas Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisykles (ataskaitos 2.1 poskyris).
3. Krašto apsaugos ministerijos aptarnavimo ir maitinimo paslaugai teikti naudojamas patalpas perduoti paslaugas teikiančiam subjektui pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatas (ataskaitos 2.3 poskyris).
4. Kontroliuoti, kad Lietuvos šaulių sąjungos patalpos, kurių išlaikymo išlaidos apmokamos iš kitų šaltinių, nebūtų apmokamos iš valstybės biudžeto lėšų pakartotinai (ataskaitos 2.7 poskyris).
5. Inicijuoti teisės aktų pakeitimus dėl papildomų lengvatų žvalgybos pareigūnams, auginantiems vaikus (ataskaitos 3.2 poskyris).

Rekomendacijos dėl ataskaitoje nurodytų reikšmingų dalykų, nustatytų pavaldžiose įstaigose, šioms įstaigoms buvo teiktos raštais (žr. 2 priedą). Iki audito pabaigos neįgyvendintas rekomendacijas pateikiame rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. 4 priedą), kuriame jų įgyvendinimo priemonės ir terminus nurodė Krašto apsaugos ministerija ir jai pavaldžios įstaigos.

4-ojo audito departamento direktorius

Rimvidas Aleliūnas

4-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Vida Mockevičienė

Valstybinio audito ataskaitos nuorašas pateiktas Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui.

Auditas atliktas, vykdant 2013-08-01 pavedimą Nr. P-40-2.

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:

Vida Mockevičienė (grupės vadovė)

Paulius Bakaitis

Roma Ramunienė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Lietuvos Respublikos krašto
apsaugos ministerijoje atlikto
finansinio (teisėtumo) audito
rezultatų“
1 priedas

Teisės aktai, kuriais vadovautasi atliekant audito procedūras ir vertinant valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą

Bendrieji:

1. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymas;
2. Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymas;
3. Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas;
4. Lietuvos Respublikos civilinės krašto apsaugos tarnybos statutas;
5. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas.
6. Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymas.

Asignavimų planavimo ir naudojimo srityje:

1. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas;
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“;
3. Lietuvos Respublikos principinės kariuomenės struktūros 2013 metais, planuojamos principinės kariuomenės struktūros 2018 metais nustatymo, krašto apsaugos sistemos karių ribinių skaičių ir statutinių valstybės tarnautojų ribinio skaičiaus 2013 metais ir 2018 metais patvirtinimo įstatymas;
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 26 d. nutarimas Nr. 478 „Dėl Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių patvirtinimo“.

Pajamų ir išlaidų srityje:

1. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas;
2. Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas;
3. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų, valstybės saugumo, krašto apsaugos ir prokuratūros pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymas;
4. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas;
5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. lapkričio 20 d. nutarimas Nr. 1353 „Dėl profesinės karo tarnybos karių, karių savanorių ir kitų aktyviojo rezervo karių, taip pat parengtojo rezervo karių tarnybos apmokėjimo sąlygų“;
6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“;
7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. balandžio 4 d. nutarimas Nr. 337 „Dėl Mokslo ir studijų institucijų vadovų, jų pavaduotojų, akademinėjų padalinių vadovų, jų pavaduotojų,

- mokslinių sekretorių, mokslo darbuotojų, kitų tyrėjų ir dėstytojų darbo apmokėjimo sąlygų aprašo patvirtinimo“;
8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. gruodžio 8 d. nutarimas Nr. 1410 „Dėl butpinigių dydžio nustatymo bei mokėjimo ir persikėlimo išlaidų apmokėjimo profesinės karo tarnybos kariams“;
 9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 9 d. nutarimas Nr. 863 „Dėl išmokų buitinėms išlaidoms ir premijų dydžių nustatymo privalomosios pradinės karo tarnybos kariams“;
 10. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 27 d. nutarimas Nr. 287 „Dėl Lietuvos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų tarnybos tarptautinių operacijų kariniuose vienetuose, tarptautinėse operacijose ir rengimosi joms sąlygų patvirtinimo“;
 11. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. liepos 19 d. nutarimas Nr. 1210 „Dėl profesinės karo tarnybos karių ir krašto apsaugos sistemos valstybės tarnautojų, darbuotojų, perkeltų į Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybes, atstovybes prie tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių ir tarptautines karines ar gynybos institucijas, tarnybos sąlygų“;
 12. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. lapkričio 17 d. nutarimas Nr. 1341 „Dėl tarnybinių lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos ir naudojimo biudžetinėse įstaigose“;
 13. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 27 d. nutarimas Nr. 543 „Dėl Pavyzdinių tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“;
 14. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimas Nr. 11 „Dėl išlaidų judriojo ryšio paslaugoms limitų“;
 15. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimas Nr. 11 „Dėl išlaidų judriojo ryšio paslaugoms limitų“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 5 d. nutarimo Nr. 331 „Dėl tarnybinių mobiliųjų telefonų“ ir jį keitusių nutarimų pripažinimo netekusiais galios“;
 16. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimas Nr. 526 „Dėl tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“;
 17. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. vasario 17 d. nutarimas Nr. 179 „Dėl Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių patvirtinimo“.

Turto srityje:

1. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas;
2. Lietuvos Respublikos investicijų įstatymas;
3. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas;
4. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymas;
5. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas;
6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. sausio 5 d. nutarimas Nr. 16 „Dėl Valstybės turto perduodamo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarkos aprašo patvirtinimo“;
7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 3 d. nutarimas Nr. 1890 „Dėl Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos patvirtinimo“;
8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gegužės 8 d. nutarimas Nr. 448 „Dėl negyvenamųjų pastatų ir patalpų nuomos bei panaudos“;
9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 19 d. nutarimas Nr. 1250 „Dėl Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos patvirtinimo“;

10. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“;
11. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. birželio 10 d. nutarimas Nr. 564 „Dėl minimalios ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymo ir ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalių ir maksimalių ekonominių normatyvų viešojo sektoriaus subjektams sąrašo patvirtinimo“;
12. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 9 d. nutarimas Nr. 531 „Dėl nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės ir savivaldybių turto pardavimo viešuosiuose prekių aukcionuose tvarkos patvirtinimo“;
13. Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2003 m. vasario 26 d. įsakymas Nr. 1S-26 „Dėl Numatomo viešojo pirkimo vertės skaičiavimo metodikos patvirtinimo“;
14. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2009 m. lapkričio 10 d. įsakymas Nr. 1S-122 „Dėl pasiūlyme nurodytos prekių, paslaugų ar darbų neįprastai mažos kainos pagrindimo rekomendacijų patvirtinimo“;
15. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2009 m. gegužės 15 d. įsakymas Nr. 1S-49 „Dėl informacijos apie planuojamus vykdyti viešuosius pirkimus skelbimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje tvarkos aprašo patvirtinimo“;
16. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2009 m. gegužės 5 d. įsakymas Nr. 1S-43 „Dėl viešojo pirkimo – pardavimo sutarčių sąlygų keitimo rekomendacijų patvirtinimo“;
17. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003 m. spalio 20 d. įsakymas Nr. 1S-100 „Dėl tiekėjų kvalifikacijos vertinimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“;
18. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003 m. vasario 26 d. įsakymas Nr. 1S-26 „Dėl prekių ir paslaugų viešojo pirkimo vertės nustatymo metodikos patvirtinimo“;
19. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003 m. vasario 25 d. įsakymas Nr. 1S-21 „Dėl viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių kainodaros nustatymo metodikos patvirtinimo“;
20. Antrojo operatyvinių tarnybų departamento prie Krašto apsaugos ministerijos direktoriaus 2008 m. rugsėjo 24 d. įsakymas Nr. V-126 (2012-10-16 įsakymo Nr. V-130 redakcija) „Dėl Antrojo operatyvinių tarnybų departamento prie Krašto apsaugos ministerijos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių patvirtinimo“.

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos krašto
 apsaugos ministerijoje atlikto
 finansinio (teisėtumo) audito
 rezultatų“
 2 priedas

Raštai Krašto apsaugos ministerijai ir jai pavaldžioms įstaigoms

Eil. Nr.	Įstaiga	Antraštė	Registracijos data	Dokumento numeris
1.	Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-06-26	S-(40-3345)-1640
2.	Vytauto Didžiojo karo muziejus	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-06-26	S-(40-3345)-1641
3.	Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba prie Krašto apsaugos ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-07-01	S-(40-3345)-1710
4.	Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamentas	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-07-01	S-(40-3345)-1711
5.	Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-07-01	S-(40-3345)-1712
6.	Lietuvos kariuomenė	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-07-02	S-(40-3345)-1765

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Lietuvos Respublikos krašto
apsaugos ministerijoje atlikto
finansinio (teisėtumo) audito
rezultatų“
3 priedas

Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamento patikėjimo teise valdomas turtas, perduotas neatlygintinai naudoti kitoms krašto apsaugos sistemos įstaigoms

Ilgalaikis turtas – baldai ir kita biuro įranga (likučiai 2013 m. gruodžio 31 d. įsigijimo verte):

- Krašto apsaugos ministerijai – už 2 666,3 tūkst. Lt;
- Lietuvos kariuomenei – už 387,3 tūkst. Lt;
- Centralizuotai finansų ir turto tarnybai prie Krašto apsaugos ministerijos – už 49,8 tūkst. Lt.

Ūkinio inventorių (likučiai 2013 m. gruodžio 31 d. įsigijimo verte):

- Krašto apsaugos ministerijai – už 2 127,1 tūkst. Lt;
- Lietuvos kariuomenei – už 194,4 tūkst. Lt;
- Ryšių ir informacinių sistemų tarnybai – už 46,2 tūkst. Lt;
- Centralizuotai finansų ir turto tarnybai prie Krašto apsaugos ministerijos – už 41,1 tūkst. Lt.

Kanceliarinės prekės, perduotos 2013 metais, kurių savikainą iš karto nurašė į sąnaudas:

- Krašto apsaugos ministerijai – už 88,4 tūkst. Lt;
- Centralizuotai finansų ir turto tarnybai prie Krašto apsaugos ministerijos – už 10,9 tūkst. Lt;
- Ryšių ir informacinių sistemų tarnybai – už 10,4 tūkst. Lt;
- Lietuvos kariuomenei – už 12,6 tūkst. Lt;
- Krašto apsaugos archyvui prie Krašto apsaugos ministerijos – už 1,0 tūkst. Lt.

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos krašto
 apsaugos ministerijoje atlikto
 finansinio (teisėtumo) audito
 rezultatų“
 4 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1.	Užtikrinti, kad būtų pašalintos nustatytos apskaitos klaidos ir neatitikimai.	Krašto apsaugos ministerija	1. Pateikti kultūros vertybių registraciją Kultūros vertybių registre patvirtinančius dokumentus buhalterinę apskaitą tvarkantiems padaliniais. 2. Pagal atsakingų padalinių pateiktus kultūros vertybių registraciją Kultūros vertybių registre patvirtinančius dokumentus turtą įtraukti į Nekilnojamų kultūros vertybių buhalterinę apskaitą.	2014-10-30 2014-12-31
2.	Karinės įrangos, atitinkančios ilgalaikio turto pripažinimo kriterijus, pirkimus vykdyti tik parengus investicijų projektus ir juos įtraukus į Valstybės investicijų programą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 26 d. nutarimu Nr. 478 patvirtintas Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisykles.	Krašto apsaugos ministerija	Krašto apsaugos ministerija priemonių rekomendacijai įgyvendinti nepateikė.	
3.	Krašto apsaugos ministerijos aptarnavimo ir maitinimo paslaugai teikti naudojamas patalpas perduoti paslaugas teikiančiam subjektui pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatas.	Krašto apsaugos ministerija	Krašto apsaugos ministerija priemonių rekomendacijai įgyvendinti nepateikė.	
4.	Kontroliuoti, kad Lietuvos šaulių sąjungos patalpos, kurių išlaikymo išlaidos	Krašto apsaugos ministerija	Papildyti Krašto apsaugos ministerijos finansų kontrolės taisykles.	2014-10-01

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	apmokamos iš kitų šaltinių, nebūtų apmokamos iš valstybės biudžeto lėšų pakartotinai.			
5.	Inicijuoti teisės aktų pakeitimus dėl papildomų lengvatų žvalgybos pareigūnams, auginantiems vaikus.	Krašto apsaugos ministerija	Krašto apsaugos ministerija priemonių rekomendacijai įgyvendinti nepateikė.	
6.	Nustatyti tokias parduodamo maisto kainas, kad jos padengtų to maisto pagaminimo sąnaudas.	Lietuvos kariuomenė	Lietuvos kariuomenė priemonių rekomendacijai įgyvendinti nepateikė.	
7.	Vykdamas centralizuotą krašto apsaugos sistemos įstaigų aprūpinimą ilgalaikiu ir trumpalaikiu materialiuoju turtu, patikėjimo teise valdomą turtą perduoti šioms įstaigoms Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytais turto perdavimo būdais ir perdavimus įforminti teisės aktų nustatyta tvarka.	Lietuvos kariuomenė	Lietuvos kariuomenė priemonių rekomendacijai įgyvendinti nepateikė.	
8.	Karinės įrangos, atitinkančios ilgalaikio turto pripažinimo kriterijus, pirkimus vykdyti tik parengus investicijų projektus ir juos įtraukusį Valstybės investicijų programą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 26 d. nutarimu Nr. 478 patvirtintas Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisykles.	Lietuvos kariuomenė	Lietuvos kariuomenė priemonių rekomendacijai įgyvendinti nepateikė.	
9.	Nekilnojamąsias kultūros vertybes, įregistruotas Kultūros vertybių registre, perregistruoti į nekilnojamųjų vertybių grupę, įvertinti ir finansinėse ataskaitose nurodyti tikrąją vertę.	Lietuvos kariuomenė	Priemonės žr. 1. rekomendacija.	
10.	Darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, tarnybinius atlyginimus nustatyti taikant Lietuvos	Lietuvos kariuomenė	Lietuvos kariuomenė priemonių rekomendacijai įgyvendinti nepateikė.	

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 4 priede nustatytas tarnybinių atlyginimų schemas.			
11.	Patikėjimo teise valdomą valstybės turtą, kuriuo neatlygintinai naudojasi kitos krašto apsaugos sistemos įstaigos, perduoti šioms įstaigoms Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytais turto perdavimo būdais ir perdavimus įforminti teisės aktų nustatyta tvarka.	Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba	Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba priemonių rekomendacijai įgyvendinti nepateikė.	
12.	Sugriežtinti decentralizuotai vykdomų pirkimų numatomų verčių skaičiavimo procedūras.	Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba	Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba priemonių rekomendacijai įgyvendinti nepateikė.	
13.	Patikėjimo teise valdomą valstybės turtą, kuriuo neatlygintinai naudojasi kitos krašto apsaugos sistemos įstaigos, perduoti šioms įstaigoms Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytais turto perdavimo būdais ir perdavimus įforminti teisės aktų nustatyta tvarka.	Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamentas	Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamentas priemonių rekomendacijai įgyvendinti nepateikė.	
14.	Krašto apsaugos ministerijos aptarnavimo ir maitinimo paslaugai teikti naudojamas baldus, virtuvės įrangą ir ūkinį inventorių perduoti paslaugas teikiančiam subjektui pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatas.	Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamentas	Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamentas priemonių rekomendacijai įgyvendinti nepateikė.	
15.	Krašto apsaugos ministerijos aptarnavimo ir maitinimo paslaugai teikti naudojamas baldus, virtuvės įrangą ir ūkinį inventorių	Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamentas	Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamentas priemonių rekomendacijai įgyvendinti nepateikė.	

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	perduoti paslaugas teikiančiam subjektui pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatas.			
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Krašto apsaugos ministerijos Finansų ir biudžeto departamento Finansų skyriaus vedėja Inga Anuškevičiūtė, tel. (8 5) 210 3862.</p>				

Šaltinis –